

“ONS RUINERWOLD”

“ONS RUINERWOLD”

uitgave: jan 2012; verschijnt 4 maal per jaar. De eerste uitgave van het jaar 2012 heeft als inhoudsopgave: De Karstenhoeve; Cursus Drents; De Jaarlijkse houtverkopingen; Een oud voorwerp; Landschapsverhalen en wandelroute; Huisslaching (deel 2); Een bijzondere gebeurtenis; Bestuur Plattelandsvrouwen Oosteinde; Grote opkomst lezingen Oud Ruinerwold; De Levensboom; Rederijkerskamer “LEVEN”.

Prettige Kerstdagen en een goed en gezond 2012.

Als ik eens terugblik in het jaar 2011, kan ik zeggen dat de Stichting Historie van Ruinerwold een druk maar goed en tevreden jaar achter de rug heeft .

We zijn 2011 begonnen met de nieuwjaarsvisite met Thomasvaer en Pieternel met medewerking van Johan Veenstra.

In april hebben we een boekpresentatie gehouden van het boerderijenboek “De rijke geschiedenis van Haakswold”.

Een boek waarin de bewoningsgeschiedenis staat beschreven van alle boerderijen van Haakswold en directe omgeving zoals het Boerpad, Kraloo en de Woeste Landen.

In samenwerking met Stichting Drents Landschap is er een wandelroute ontwikkeld met “landschapverhalen” in de voormalige gemeente Ruinerwold.

In oktober hebben we een boekpresentatie gehouden van het boek “Uut de tied komen”.

In dit boek staat de geschiedenis en het heden van het begraven in Nederland, Drenthe en Ruinerwold beschreven. Ook de geschiedenis en het ontstaan van de Nederlandse Hervormde Kerk te Blijdenstein en de Gereformeerde kerk te Berghuizen en tevens de vanuit de kerken ontstane begraafplaatsen en een opsomming van alle graven (ongeveer 4500) staan hierin vermeld.

Ook onze kiekiesdagen in de Karstenhoeve waren een groot succes. Door de verbouwing van de Karstenhoeve hadden we dit jaar een andere opstelling en dat is ons goed bevallen en de samenwerking is altijd prima.

In november is er een lezing gehouden in de bibliotheek door Eiso Eisinga in samenwerking met Harm Luten. Aan de hand van beeldmateriaal werd er een interactieve bijeenkomst gehouden over Oud Ruinerwold.

Van alle vier scholen van Ruinerwold hebben de kinderen van groepen 6, 7 en 8 deze bijeenkomst ook bijgewoond op maandag en dinsdag overdag en 's avonds was het voor de volwassenen.

Zoals je leest heeft de Stichting Historie Ruinerwold niet stil gezeten.

Op 9 januari 2012 houden we weer onze jaarlijkse Nieuwjaarsvisite met Thomasvaer en Pieternel en deze keer zit in het aanvullend programma Ria Westerhuis en Ken Besuijen. Zie advertentie elders in dit blad.

Door de stijgende kosten zien wij ons genoodzaakt om de contributie iets te verhogen naar €16,00 en door de stijgende portokosten buiten de voormalige gemeente Ruinerwold naar € 20,00

Tenslotte wens ik jullie allen namens het bestuur hele fijne feestdagen en een goede jaarwisseling toe.

Janny van Goor-Snider
Voorzitter

Thomasvaer en Pieternel

De Stichting Historie nodigt u uit om op 9 januari a.s. het jaar 2011 door te nemen, op de door hun karakteristieke wijze, met

Thomasvaer en Pieternel.

Het aanvullend programma wordt verzorgd door
Ria Westerhuis en Ken Besuijen

Ria Westerhuis – geboren in Oud Avereest aan de Overijsselse kant van de Reest thans woonachtig in De Wijk, aan de Drentse kant van de Reest. Ze schrijft gedichten, liedteksten en korte verhalen in “de streektaal van de Riest” zoals ze dat zelf noemt. In februari 2011 kwam haar gedichtenbundel “Zundags goed” uit bij uitgeverij Het Drentse Boek. 68 gedichten over verschillende onderwerpen zoals afscheid, liefde, ouderschap, natuur maar ook humor. Een aantal gedichten gaat over haar geboortegrond rond de Reest. Al eerder publiceerde ze samen met Delia Bremer de erotische gedichtenbundel Minnezinne. Ze treedt veel op, al dan niet samen met collega’s of muzikanten. Ook verschenen er diverse gedichten van haar in verzamelbundels in het Nederlands.

Ken Besuijen begon al op jonge leeftijd op het toneel. Hij was te zien in verschillende toneelstukken en musicals op school en hij speelt al een aantal jaar bij de Meppeler toneelvereniging Tavenu. Afgelopen jaar speelde hij in de musical 'A Christmas Carol', waar hij de hele maand december mee op tournee is geweest door Oost-Nederland. Sinds twee jaar heeft hij een eigen programma met liedjes en conferences van, onder andere, Wim Sonneveld. Ken zijn grote droom is om naar de Kleinkunstacademie van Amsterdam te gaan. Binnenkort doet hij auditie.

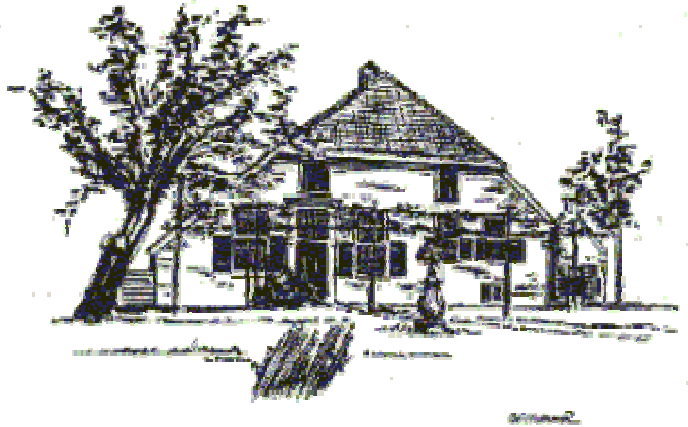
AANVANG:

20.00 uur in dorps huis Buddingehof,
zaal open om 19.30 uur.

Entree: € 10,- (inclusief consumpties).

De Karstenhoeve.

Door de hr. Wichers is een boekwerkje geschreven over de geschiedenis van de Karstenhoeve en haar bewoners. Met zijn toestemming plaatsen we in deze periodiek en de volgende, gedeelten uit dit boekwerk.

De dienst van het kadaster en de openbare registers.

Om enig inzicht te verkrijgen in de omvang van het bedrijf van de gebroeders Carsten, is de dienst van het kadaster en de openbare registers met haar eerste registratie van de gemeente Ruinerwold in 1825 een geweldige hulpbron.

De dienst van het kadaster en de openbare registers, kortweg het kadaster, trad in 1832 in werking en zij was het directe gevolg van de inlijving van ons land bij het Franse keizerrijk. In het jaar 1810 worden alle Franse wetten en voorschriften in ons land van kracht en in 1811 wordt bij keizerlijk decreet besloten tot de invoering van de "Recueil méthodique des lois, décrets, réglements, instructions et décisions sur le Cadastre". De doelstelling van het kadaster is tweeledig:

- het leveren van een grondslag voor het heffen van grondbelasting.
- het dienen van de rechtszekerheid ten aanzien van onroerende goederen zoals grond en gebouwen.

Grensvaststelling.

Voordat tot registratie kon worden overgegaan moest het grondgebied van de gemeenten worden vastgelegd. In Ruinerwold dateert deze vaststelling van 26 april 1822. Op deze dag kwamen de landmeter der eerste klasse A.C. Meijer, de schout van Ruinerwold Jacob Hendrikus Brouwer en de aanwijzer Warner Pieters Luten samen met de aanwijzers van de aangrenzende gemeenten Havelte, Ruinen, De Wijk en Meppel voor het eerst bij elkaar om de grenzen van Ruinerwold vast te stellen.

Op 12 mei daaropvolgend was het karwei geklaard en toen bleek, dat de grens een lengte had van 35,530 kilometer met Havelte; 11,224 kilometer met Ruinen; 7,328 kilometer met De Wijk 11,383 kilometer en met Meppel tenslotte 5.595 kilometer.

Cursussen Drentse Taol en Cultuur

Weet u niet wat 'zweverties' en 'scheuvels' zijn? Of weet u niet wat het betekent als u ' een sik an touw hebt' of een 'snee in het oor' en zou u dat graag willen weten? Of wilt u meer weten van brinkdorpen en wegdorpen of van de verschillen tussen Zuid-Drents en Noord-Drents? Volg dan eens de leerzame en gezellige Drenthecursus van het Huus van de Taol!

De belangstelling voor de cultuur en historie van de eigen omgeving groeit nog steeds. Streektaal is een onderdeel van de cultuur van onze provincie en daarvoor geldt hetzelfde.

Ook in 2012 biedt het Huus van de Taol weer de mogelijkheid om u te verdiepen in taal en cultuur van eigen dorp en provincie.

In Ruinerwold staat in februari en maart 2012 een Drenthecursus op de agenda. De Drentse taal én cultuur staat centraal in deze cursus die acht avonden duurt.

Het gaat niet om saaie, stoffige lessen, waarbij rijen woordjes geleerd moeten worden. De cursus omvat een breed scala aan onderwerpen, zoals streektaalmuziek, het ontstaan van de dorpen en dorpstypes, de gewoontes in Drenthe, feesten, karaktereigenschappen van 'de' Drent, het Drentse landschap, streektaalmuziek enzovoort.

De cursus wordt gegeven in het Zuidwest-Drents en het cursusboek is eveneens geschreven in het Zuidwest-Drents. Voor zowel oud- als nieuw-Drenten een leerzame en plezierige cursus die slechts €55,- kost.

Als u zin heeft in een ontdekkingstocht door taal en cultuur van Ruinerwold, de gemeente De Wolden en de provincie Drenthe, dan kunt u contact opnemen met Abel Darwinkel van Huus van de Taol (0593) 371010 of info@huusvandetaol.nl.

Stichting Historie van Ruinerwold secretaris@historieruinerwold.nl of voorzitter Janny van Goor tel. 0522 481852

De jaarlijkse houtverkopingen.

Schil- en weekhout, elzenwallen en bomen werden altijd op stam, dennen daarentegen altijd geveld, verkocht. Wie percelen te verkopen had, deed daarvan tijdig aangifte bij de notaris of de deurwaarder. In december plaatste deze dan advertenties in de krant.

Notaris zus of deurwaarder zo zal op (volgt datum, naam café en plaats) 'publiek verkoopen' of 'Finaal bij Palmslag verkoopen' de volgende percelen schil en weekhout', 'elzenwallen', 'populieren bommen, 'gehouden dennen' enz. Naam en grootte van de percelen volgen dan (Breebosch, Kleine Hondewinkel, Schipperskamp) alsmede de naam van de eigenaar en van degene die de percelen aanwijst.

Sommige verkopers verkochten hun hout graag in kleine percelen, andere gaven juist de voorkeur aan grote. Beiden dachten dat ze al doende de hoogste prijs zouden halen, waarschijnlijk hadden ze beiden gelijk want, zoals we later zullen zien, er was behoefte zowel aan grote als kleine percelen.

De verkopingen trokken altijd veel publiek. Ze hadden plaats rond Nieuwjaar, dus in een 'tuumege tied' (weinig dringend werk).

Gegadigden en kijkers trokken in een groot aantal naar het betreffende café, waar de kastelein voldoende brandewijn, berenburg en fladderac had ingeslagen. Er is ook een tijd geweest dat men op verkopingen vrij drinken had; de verkopers betaalden de drank. Een en ander liep nogal eens uit de hand en het eind van 't liedje is geweest dat er tijdens, en een uur voor de aanvang van de verkoop, geen sterke drank meer getapt mocht worden.

In de twintiger jaren was het niet meer zo als een correspondent uit Ruinen in 1870 schreef: 'Telkens wanneer de klok voor eene ver-koopning wordt geluid (want als bij het begin der godsdienstoefening wordt bij eene verkoping aan de klok getrokken) gaan talrijke liefhebbers, elkander de te verkopen percelen, of de te verdienen kwartjes, betwisten'.

Ja, die kwartjes! De strijd hierom heeft veel vreugde en leed gebracht. Vreugde bij degene die er soms in één keer tien of meer opstreek en leed bij iemand die op het verkeerde moment iets waagde.

Wat was namelijk het geval? Zo'n verkoping had in twee trappen plaats, of eigenlijk in drie. Eerst werden de percelen ingezet, daarna kon het inzetbedrag nog verhoogd worden en tenslotte volgde de palmslag waarbij de hoogste bieder koper werd. Als de verkoper tenminste instemde met de prijs. Deze had tot een uur na de toeslag het recht tot inhouden, daarna niet meer. Het nagehouden perceel mag hij dan niet eerder dan een etmaal na de palmslag onderhands verkopen. Verkoopt hij eerder dan heeft de notaris of deurwaarder nog recht op zijn honorarium.

Laten we met een voorbeeld een en ander verduidelijken, waarbij opgemerkt moet worden dat er in de dorpen kleine verschillen bestonden betreffende de gang van zaken. Perceel 1 zal ingezet worden. De pander schat dat het op plm. fl. 35.- ingezet zal worden. Hij begint dan met bijv. f 40,- en zakt af tot iemand roept: 'miende'. Deze heeft het perceel ingezet op bijv. f 25,-. Daarmee heeft hij een rijksdaalder verdiend, het zogenaamde striekgeld of trekkersgeld. Tevens heeft hij, als inzetter, het eerste recht tot 'hoog'n' of opzett'n'. Denkt hij dat er later wel tot f 35.- geboden zal worden. dan zal hij zijn inzet met vijf daalders verhogen en het inzetbedrag daarmee brengen op f 32,50. Hij heeft dan naast de rijksdaalder van het trekkersgeld nog recht op of 1,25 hooggeld, namelijk van iedere daalder een kwartje.

Die f 3,75 is dus snel verdiend. Na de inzetter mogen anderen ook hogen en krijgen dan ook een kwartje per daalder hooggeld. Laten we aannemen dat er nog iemand drie daalders aan waagt. De inzet is geworden f 25,- + f 7,50 + f 4,50 = f 37,-. Zoals gewoonlijk zat de pander met zijn schatting aardig goed.

Als alle percelen zijn ingezet begint een poolse daarna de palmslag.

De pander zegt:

'Now jongens, wij begint mit perceel iene, Het is ingezet op f 37,-, Wie biedt er meer.

Acht'ndartig daor, neeg'ndartig, niemand meer dan neeg'ndartig?

Verkocht!

Nu er meer geboden is dan het inzetbedrag, heeft de eerste inzetter f 1,25 verdiend en de tweede 'hoog'r' f 0,75. De derde man is alleen maar koper geworden en heeft danig spijt dat hij niet ingezet of gehooft heeft. Later roept hij misschien zo vlug 'miende', of hoogt zo

sterk dat met de palmslag niemand bieden wil. Hij heeft dan wel striekersgeld en noodgeld verdiend, maar het perceel heeft hij te duur of misschien zit hij er wel mee in de maag.

Het publiek valt in groepen uiteen: mensen die beslist een perceel hout moeten of willen kopen en dan ook graag wat meepakken van strijk- en hooggelden, mensen die een gokje willen wagen en die ook wel een perceeltje kunnen gebruiken. Lui die alleen uit zijn op verdiensten en in moeilijkheden komen ze als ze te veel wagen en een groep die uitsluitend gekomen is voor het vermaak, dikwijls ook leedvermaak.

De pander is bij publieke verkopeningen een belangrijk figuur. Hij moet zorgen dat de spanning er in blijft. Moet telkens nieuwe kwinkslagen bedenken om de stemming te verhogen. Hij moet de percelen goed kennen en de waarde ervan kunnen schatten. Hij heeft ook belang bij hoge prijzen want daar hangt zijn loon van af. Kortom, hij moet aan alle dingen tegelijk denken. Wie zal het hem kwalijk nemen als hij zich een enkele keer vergist? Hoewel bij het volgende geval de verkoper de pander wel verwenst zal hebben.

Omstreeks 1910 was men bij een houtverkoop aan de inzage van perceel 20 toe, een groot perceel schil- en weekhout. Het daaropvolgende perceel, nummer 21, was een klein perceeltje dat waarschijnlijk op niet meer dan enkele guldens ingezet zou worden. De pander kondigde perceel 20 aan en toen vergiste hij zich met perceel 21. Hij begon met f 10,- en zakte af. Verbazing in de zaal! Een van de aanwezigen zag direct zijn kans en riep: 'miende'. Ingezet op f 5,-. Onmiddellijk daarna riep hij: 'En hoog'n mit tweehonderd daalder', In minder dan enkele tellen f 52,50 verdiend! Hoeveel en hoe lang zal hier over gepraat zijn?

Een oud voorwerp.

Op 19 oktober was ik in de voormalige basisschool "De Dissel", waar nu de Stichting Historie is gehuisvest, op zoek naar kopie voor Ons Ruinerwold. Ook aanwezig was op die morgen Johannes van der Veen, voormalig smid in Ruinerwold. Hij had een mes bij zich dat door

zijn opa, die hoefsmid was, werd gebruikt bij het beslaan van paarden. Dit mes had, zoals op de bijgaande foto's is te zien, een houten heft, dat op alle kanten prachtig is besneden. Deze afbeeldingen geven duidelijk aan waarvoor het werd gebruikt. Zoals vermeld werd het mes gebruikt door de opa van Johannes van der Veen. Deze is overleden in 1925 en vanaf dat jaar was ook het mes verdwenen. Totdat het in oktober 2011 plotseling weer boven water kwam. Henk Geerts uit Oosteinde, die kameraad was met een broer van Johannes van der Veen bracht het bij Johannes terug. Hij vertelde dat hij het mes vroeger als kind tijdens het spelen tussen de rommel bij de smederij had gevonden. Hij had het mee genomen naar huis. Daar was het in de vergeethoek terecht gekomen. Toen hij onlangs aan het opruimen was, vond hij het terug en bezorgde het weer bij de fam. Van der Veen. Een bijzonder verhaal over een bijzonder oud voorwerp. Jammer is dat de maker van het snijwerk op het heft onbekend is.

E. Eizinga

Landschapsverhalen en wandelroute.

Eind 2010 is de Stichting Historie Ruinerwold benaderd door de Natuur- en Milieufederatie Drenthe met de vraag mee te willen werken aan een project van Landschap en Landschapsverhalen. We wisten niet wat dit precies inhield. We hebben hen daarom uitgenodigd om uit te leggen wat hiervan exact de bedoeling was. Ze zijn met drie personen bij ons geweest om het een en ander toe te lichten. Wij, Jaap Jonker en Egbert Wever, vonden het wel een leuk idee en besloten mee te doen.

We hebben daarna vijf personen benaderd om mee te willen werken aan een documentaire, die gefilmd werd door Kim Snippe en Bjorn Apeldoorn en leerlingen van het Drenthecollege uit Emmen. De gefilmde personen werden ook door beide filmers geïnterviewd. Als eerste gingen we naar Leon Driessen die uitlegde wat zijn beweegredenen waren geweest om zijn huis en erf te schenken aan het Drents Landschap.

Als tweede gingen we naar de fam. Timmerman aan de Larijweg 48a, alwaar we een interview hadden met Gertjan met als gespreksthemata, een jonge ondernemer op een modern melkbedrijf in een veranderend landschap.

Daarna is er gefilmd in en om de Karstenhoeve. De voorzitter van de Karstenhoeve, de hr. J. van Calker, vertelde over de positie van de Karstenhoeve in het landschap van Ruinerwold.

Hierna werd een bezoek gebracht aan Maaïke Bakker die op Blijdenstein woont, alwaar zij een consultancybureau heeft. Zij vertelt hoe zij het ervaart om te werken en te leven met haar gezin in zo'n mooie omgeving als Blijdenstein.

Henk van Netten die ook in Blijdenstein woont, vertelde over de geschiedenis van de kerk. Uit zijn verhaal blijkt deze kerk al heel oud te zijn. In geschriften wordt de naam van de kerk al vermeld in 1150. Ook is de kerk al twee keer uitgebreid voordat hij er uitziet zoals hij nu is. Ook geeft hij nog zijn mening over het landschap rondom Blijdenstein en de Wold Aa. Het is een landschap waarvan hij elk jaargetijde volop geniet.

Tijdens de voorbereiding van dit project ontdekten we ook enkele

bijzondere dingen, zoals bv. een apostelboom, die tussen de kerk en

De Apostelboom bij de kerk op Blijdenstein.

de pastorie staat. Een apostelboom is een boom, die ontstaan is door het planten van twaalf rode beuken in een plantgat. Verder vonden we nog een Galgenakker aan het begin van de Doodijk. Hier werd recht gesproken en gedaan.

Berghuizen mocht natuurlijk niet worden vergeten. Jaap Veldman, directeur van de school, is daarom geïnterviewd over het reilen en zeilen in het dorp.

Al met al kunnen we zeer tevreden zijn over deze documentaire.

Naar aanleiding van deze documentaire hebben we twee wandelroutes uitgezet. Een van zes en een van zeventien km. De wandelingen gaan o.a. langs de Dr. Larijweg en de Doodijk.

De wandelingen zijn te verkrijgen bij het TIP. En voor mensen met een telefoon waarmee ook G.P.S. kan worden ontvangen, zijn de wandelingen ook te downloaden bij het TIP.

Huisslaching.

Deel 2

Omdat de slachtmaand november weer voor de deur staat, hebben we een artikel geplaatst waarin op boeiende wijze wordt verteld hoe het vroeger toeging met het huisslachten in deze regio.

Als het reutelen opgehouden is komt er ook geen bloed meer. Er zit niet veel bloed in. Zeker niet meer dan acht liter. Iete had graag meer gehad; een liter of elf komt ook wel voor. Dat hangt maar ten dele samen met de zwaarte van het varken. Op het eerste gezicht lijkt dit vreemd. Maar als we bedenken dat bij een volwassen varken de groei plaats vindt in de speklaag en hier haast geen bloed inzit, hoeft ons dit niet te verbazen. Iete zal er dan wel wat water bij doen, want iedereen wil graag veel bloedworst.

Zo, nu is tegelijk de hand schoongespoeld en kan ze met de fles rondgaan. Want dat hoort erbij. Het varken dood, dan een borrel. Ieder drinkt uit hetzelfde glaasje. De buurvrouw en Iete zelf doen natuurlijk ook mee.

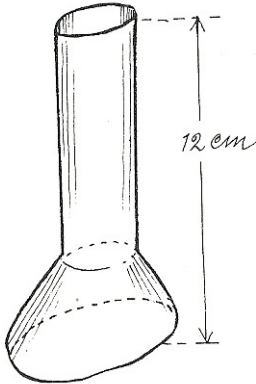
Het varken moet nu, zo goed en zo kwaad als het gaat, opgetild worden om de slachtbak te keren. Want het moet met heet water gebroeid en daarna geschoren worden. Öfkrabb'n heet dit. Het gebeurt met speciale krabbers.

Op de vlakke delen gaat het gemakkelijk, bij de poten, kop en oren duurt het langer. Daar moet de slachter wel eens echt met het scherpe mes scheren. Is de ene kant klaar dan wordt het varken gekeerd. Is ook die kant schoon, dan trekt hij met een spekhaak het varken de "schoen'n uut". Daarna wordt er een stevige ladder van een drie tot vier meter naast de bak gelegd. De slachter snijdt spleten tussen de achillespezen en de botten van de achterpoten. Hierin komen de uiteinden van een "eemter" (draaibare knuppel waar een paard aan trekt). Het varken wordt uit de bak getild, met de rug op de ladder omhoog, wat goed wat inspanning vraagt. Maar iedereen helpt mee en even later staat de ladder schuin tegen de muur, gewoonlijk tussen de ramen. Dan is het weer tijd voor een borrel.

Nog nahijgend zegt de slachter: "Now ie zeed'n dat hij een kleine vijfhonderd pond zul weeg'n, maar ik zeg oe dat hij dichterbij de vijf

en een halve zit. “

Meeuwes zelf had het varken ook wel wat zwaarder geschat, maar het is nu eenmaal de gewoonte wat aan de veilige kant te blijven als het eigen dieren betreft. Je krijgt anders zo gauw de naam van een “schroetebroek” te zijn. De slachter daarentegen deed wat boven op zijn schatting, ook dat was zo de gewoonte.

De haarkrabber, hiermee wordt het gebroeide varken geschoren. De krabber is gemaakt van een stalen plaat.

Nu is hij al bezig het varken open te snijden, te beginnen tussen de achterpoten. Eenmaal een begin gemaakt laat hij twee uitgespreide vingers langs de binnenkant van de huid glijden en snijdt tussen die vingers door. Hij zorgt er wel voor geen ingewanden te raken. Zo gauw er ruimte genoeg is haalt hij de ingewanden eruit.

Tussen dikke en dunne darm knijpt hij een stukje leeg, bindt er twee touwtjes om en snijdt hier de darm door. Bij de uitgang van de maag en de twaalfvingerige darm gebeurt hetzelfde. De vrouwen gaan met de darmen naar de mestbult om de inhoud eruit te halen. De lege maag en de geslachtsdelen zijn voor Hector, die al een poosje kwijlende heeft toegekeken. Straks zal hij het varken moeten bewaken. Aan de ketting gelegd zal hij katten, kippen en andere handen moeten weggagen. De blaas is voor de kinderen die er omheen staan te kijken. De slachter blaast hem stijf op, bindt er een touwtje om en gooit hem in de lucht. Elders in Drente, in de grensstreken, worden de blazen voor een heel ander doel gebruikt. Smokkelaars vervoeren er jenever in. Sterke drank wordt daar dan ook wel genoemd “blaozewaater”. De huisslachter werkt het varken verder af. De galblaas snijdt hij voorzichtig weg. De lever laat hij in een emmer glijden, later gevolgd door de milt en het hart. Bij de ribbekast moet hij nu voor het eerst de bijl gebruiken. Vliezen en ander afval worden weggegooid; kippen en katten lusten ook wel wat.

Na het afspoelen rest de slachter nog een bewerking: het doorkappen

van de ruggegraat, daarna het doorsnijden van de speklaag tot op het zwaard. Door eigen gewicht valt het varken nu mooi uit elkaar en kan het tot de avond besterven.

Bestuur Plattelandsvrouwen Oosteinde.

Deze foto is gemaakt tijdens het 10 jarig bestaan van de plattelandsvrouwen Ruinerwold-Oost

De namen van de foto zijn:
v.l.n.r.   Mevr Santing-Slagter
              Mevr. Redeker-Koops
              Mevr. Remmelts-ten Hoeve
              Mevr .Bos-Cazemier
              Mevr. Morssink-Eggen
              Mevr. Doornbos-Pol
              Mevr. Boxem-Colijn